

Diverse skrifter från Slamby.

Innehåll

Syneprotokoll för soldattorp 19 november 1776	2
Fastebrev för Hanna Andersdotter 26 oktober 1779	3
Domstolsprotokoll angående inhägnad Håltebacken 27 oktober 1779.....	4
Fastebrev för Hanna Andersdotter 26 februari 1780.	6
Arrendekontrakt för Olof Olofsson 26 oktober 1784.	7
Domstolsbeslut om vite vid åverkan fattat 16 februari 1791	9
Bouppteckning efter Hanna Andersdotter 1 december 1808.	10
Tidningsartikel 1945 om C. W. Lindegrens samlingar.....	15

Syneprotokoll för soldattorp 19 november 1776

Åhr 1776 den 19 november

Blef til ödmukaste följe af Säfwedals Härads wällof. Ting Rätts affärdade utslag och Befallning under d 19 October nästvekne uppå Stads Soldaten för Slamby Rote No 19 Jonas Quists' giorda, begäran, samt thereafter genom Nämдемännen utj Landvetters Socken skedd tidig Kundgivwelse utaf underteknad behörig Utsyning förrättad; Jnerwaro så wäl af ofwannemde, Stads Soldat, som och af Rotelaget Pär Eriksson och Anders Abrahamsson å Slamby, samt Jon Heljesson och Olof Olofsson å Backa. Af nästgränsande grannar woro inga tilstädes, ehuru the om Terminen til wärckställigheten fåt tidig kundskap; men, som det ej kunde förorsaka något dröjsmål med utsyrningen, så fort fors ther med, som följer.

Efter utvisande af Rotelaget, utsyntes till Soldate Stom Platsen Backa Led kallad, som til en dehl är belägen innom Backa inägor och åter en dehl utom förenemda inägor eller så krono allmänningen Hwilken skildes så ifrån Utmarken som inägorna, sålunda at föryt nedsattes en sten i wäster wed Bärget Gamla Klef kallad, som wisar i norr til Södöstra Hörnet af Landvetters Prästegårds Hästhaga Hägnad, som sedan följes vidare i norr til åen, sedan följes åen österut 104 ahlnar ther en sten nedsattes, som wisar rätt Söderut til Backas färdeswäg, ther åter en sten nedsattes, emellan Hvilken sten och förut beskrefna Hägnads Hörnet af Hästhagen är 79 ahln, åter ifrån sist beskrefna sten och södost ut upför liden så utmarcken til Bärget ther jämväl en sten sattes, och ifrån then stenen wästerut till föryt nedsatta och beskrefna stenen är 184 ahlnar.

Jordmänen består utom inhägnaden af stenig Sandmylla samt med större och smerre stenar behäftat; Och åter igen innom inhägnaden är af samma jord art samt til en dehl uppskiörd åker och upodlad äng.

Sist tilsades samtelige Rotehållarne, at til undwikande af en skyndesam utmätning af Kåstnaden, så sorgfälligt sätta Detta Soldate Torp utj lagligt stånd til hägnad, Byggnad och upodlande, at Det genom Ordentlig Husesyn wed September månads slut nästa år 1777 kan Stads Soldaten til beboende inrymmas; Hwiket alt utj ödmukhet underställes wällof. Härads Rättens Ytterligare pröfning och fastställande. År och Dag, som ofwan står.

I Lundborg

A Nyman

Swen Helgesson
i Snåkered

Pär Olofsson
i Buarås

Aår 1777 d.28 Februarii, wid Säfwedals Härads laga Winter ting på Landvetter, är föregående Syne förrättning hos Härads Rätten ingifwen, upläst och pröfwad wara enlig med Lag och Kneckte Contract af d.16 Decemb. 1685 samt i anseende så thertill, som at ei någon therwid haft at påminna, af Härads Rätten gillad och fastställd till efterrättelse såwäl för Rothållarne, hwilkas åliggande är at till torpställets i stånd sättjande till hus och ägor innom förelagde tiden fullgiöra hwad föreskrifwit är, som och Stads Soldaten, at thet efter tillträdet wid magt hålla.

Ut Supra

På Härads Rättens Wägnar
Carl Gust Brusewitz

Fastebrev för Hanna Andersdotter 26 oktober 1779

No 29 N13

16.S.C.H

BTS MED 50.P.C.T.

26 Oct 1779

Jag Carl Gustav Brusewitz Rådman uti Kongl. Sjö och Stapel Staden Götheborg samt Vice Häradshöfding gör vitterligt: at år efter vår Frälsares Jesu christi Nåderrika födelse Ett tusende sju hundra och på det sjuttyonde nyonde, den tjugusjette dag uti October månad, då jag tilfölje af Kongl. Mayts och Riksens Höglofl. Götha Hofrätts förordnande, laga Höste Ting förrättade med menigheten af Säfwedals Härad på wanliga Tingstället Landtvetters Gästgifware gård, Begärade hos mig uti sittjande Rätt Pigan Hanna Anders Dotter, thet för henne Fasta och Skjötebref måtte beviljas uppå Ett Fierdedels Skatte Hemmanet Slamby, i thetta Härad och Landtvetters Socken belägit, hwartil hon bewisat sin ägande rätt thermed, at hon af Handelsmannen i Götheborg Herr Anders Landin, såsom förmyndare för hennes afledne Broders Hugo Anderssons i Kärsgården omyndige Barn, enligt köpe afhandlingen af den 26 Februarii 1778, bewittnad af Stads Befallningsmannen Herr Jonas Lundborg och Hejderidaren Isaac Grönbohm, sig tilhandlat Ett åttendedels mantal uti förutnämde Hemman För Femtyo Riksdahl. Specie, til hwilket köp Häradsrätten på sådan grund bifall lemna, at nemligen the omyndige på thenna åttendedelen ej befinnas kunna, wara besuttne, samt at köpesumman genom förräntande gifwer mer afkastning och förmån för the omyndige, ifölje hwaraf och the omyndigas närmaste fränder Trägårdsmästaren Anders Abrahamsson och Hustru Börta Svensdotter i Slamby härtil skifteligen i wittens närvaro gifwit sitt samtycke. Til thenna således köpta Hemmansdel kommer äfwen Ett åttendedels mantal i samma Hemman, som bemälte Piga, såsom thess förut förwärfda ägendom, jemnlikt Köpebref af den 24 September 1760 och 13 October 1762, äger, och som til ett lika värde eller Femtyo Riksdahl. blifwit ansedd. Som nu Pigan Hanna Andersdotter å 3ne allmänna Ting den 28 februarii, 11 Junii och 14 October 1778, med thenna sig således förwärfda ägendom lagfarit, samt sedemera therå laga stånd klanderlöst wunnit; då pröfwade jag och Nämnden tilfölje af 1 och 18 Cap. Jordab, skäligt, hennes ansökning om Fastebrefs utfärdande å nämnde Ett Fjerdedels Mantal uti Skatte Hemmanet Slamby, bewilja, hwilket henne således tilägnas, at för sig och Arfwingar, äga bruka och behålla uti Hus, Jord, Åker och Äng, Skog och Mark, Fiske och Fiskewatten, Qwarn och Qwarnställe, Torp och Torpställe, intet undantagandes, af alt hwad thertil nu lyder och ligger, eller hädanefter lagligen tilwinnas kan. Thesse gode män sutto med mig i Rätten och äro härtil faste wittnen, neml.

Jon Mattsson i Salmered,
Hans Hansson i Ugglum,
Anders Jonsson i Kallebäck,
Pehr Olsson i Buarås,
Sven Helgesson i Snåkered,
Carl Ericsson i Härryda,
Lars Olsson i Kroglätt,
Samuel Fallerstedt i Bärtered,
Bengt Andersson i Rya och
Sven Wetterström i Kallebäck

Til yttermera wisso, hafwer jag thetta med egen hand underskrifwit och med mitt samt Häradets Sigills undersättjande bekräftadt. År och dag, som förut står.

På Säfwedals Härad's Ting Rätts wägnar.

Domstolsprotokoll angående inhägnad Håltebacken 27 oktober 1779.

Utdrag af domboken hållen wid Säfwedals Härads Laga Höste Ting på Landtwetter den 27 October 1779.

N: 92

Ifölje af Ting Rättens wid nästhåldne Sommar Ting tagne beslut uppå Öfwer Inspektorens Högädle Herr Jonas Norns så gjorde ansökning, at til upodling och träds plantering, få inhägna ett litet stycke ljunng bewugen mark under berget mitt för Torpet Håltebacken afgifwa thertil förordnade Besigtning män theraf skrifteliga berättelse, så gjorde

År 1779 den 10 September sammanträdde til ödmjukste följa af Säfwedals Härads wällofl. Ting Rätts utfärdade Resolution under den 12 Junii detta år, uppå Öfwer Inspektorens Högädle Herr Jonas Norns skrifteliga ansökning, underteknade Götheborgs Stads Betjents och nämдемän, at å nyo förrätta Besigtning och Beskrifning på platsen Håltebacken kallad, som åboer och jordägare af skatte Hemmanen Slamby och Bårhult, genom Besigtning förrättad den 4te Junii 1771 och thereafter utwärdad domstolens uplåtelse Resolution den 13 uti samma månad, fådt tilstånd til upodling af Stadens donerade krono allmänning inhägna, men wälbemälte Herr Öfwer Inspektör nu åfwen i anseende til upgifna skjäl söker genom ny Besigtning och domstolens pröfning och ytterligare tilstånd, få inhägna til upodling och trädplantering, under sitt förra detta upbyggda, och utan ringaste ägor anlagda Torpställe Håltebacken med hwilken Besigtning och Beskrifning fortford och afslutades i när, och öfwerwaro så wäl af Sökanden Herr Öfwer Inspektören Norn, som förra innehafwara af denna plats, Pehr Eriksson och Pigan Hanna Andersdotter, genom sin Fader Anders Abrahamsson i Slamby, tilika med Lars Börjesson och Nils Jonsson i Bårhult, på sätt som följer:

Efter skjedt sammanträde på Allmännings platsen uplästes för Slamby och Bårhult åboer icke allenast wällofl. domstolens utfärdade Resolution och Herr Öfwer Inspektorens skrifteliga ansökning in original, utan och efter mer åberopade Resolutions föreskift tillefwererades then therutaf en bewittnad Afskrift, til sin efterrättelse uti thetta ärende.

Therefter yrkade Herr Öfwer Inspektören Besigtningens fortgång uppå then grund som sielfwa ansökningen innehåller, at förra innehafwara redan (lärer), förlorat sin ägande rättighet til denna plats igenom efterlåttandet under åtta års tid, så wäl med inhägnandet, som ringaste teken til byggnad eller odling, och utwisar tilika sielfwa läget samt rymden af thet begärdta odling stället.

Åboer uppå Slamby och Bårhult åberopade sig til förswar och styrko sin undfångne uplåtelse Resolution, samt at underlåttandet uti deras hägnads och upodling skyldigheter, under then framfarne tiden här flutit genom the förra åboernas dödliga aflidande uti Bårhult, samt således (akommen) meddellöshet och brist af folk.

Sedan nu sihstnämnde åboer blifwit, på sätt förut är anfördt, underrättade och wiste huru ganska liten del Herr Öfwer Inspektören til sitt torpställes understöd, genom denna ansökning åstundade, begaf de sig genast ifrån sina förra påståender, och samma uti alt bewiljande. Dock med the uttryckeligaste förbehåld 1o. At genom inhägnandet som kommer at skje, thet wanliga wattnet för deras kreatur uti sjön grön på intet sätt må blifwa hindrad och 2o. At landswägen utan hägnad twert öfwer med grinnars upsättande blifwer lemnad öppen för thetas kreaturs fria frångång från allmänning marken til wattnet wid sjön och åfwen vidare upför Stibergliden til deras hemman samt 3o. Thet the hädanefter måge blifwa orubbade wid sin öfriga del af then them til sine hemman efter meråberopade Besigtning och uplåtelse Resolution undfångna intåkt och upodlings mark.

Landvetters Hembygdsförening

Emot föregående förbehåll gjordes af Herr Öfwersinspectoren ingen swårighet eller erinran, utan them bewiljade, med försäkran, at then Backen som är i öster intil Håltabäcken, skall til kreaturens samfändta nytta blifwa qwarlemnad utan hägnaden; f följa hwaraf och med stöd af å ymse sidor anförda bexgxfwande, blifwer skillnaden emellan Slambys och Bårhults åboers öfriga til intäkt bewiljade mark och then nu af samma til Herr Öfwer Inspectorens torpställes Håltabäcken afstådde del, sålunda, at then på norra sidan om landswägen, tager sin begynnelse wid Härads märket emellan Askims och Säfwedals Häraden i Berget och uthuggna åretalet 1712, samt följer stigeberget efter öster ut til Håltabäcken, som sedan följes söder ut til landswägen efter hwilken hägnaden uprättas wäster ut på norra sidan om vägen til första märket igen wid slutet af (Askimbs) Härads utmark. På södra sidan om landswägen, tager skillnaden sin begynnelse wid vägen och följer Håltabäcken söder ut til sjön grön, som sedan följes wäster ut til en sten, som nedsattes wid sjön, hwilken afskjär längden och äfwen wisar norr ut til en wid landswägen nedsatt sten, ifrån samma skillnaden går öster ut på södra sidan af landswägen och förbi byggningen til första märket wid Holtebäcken igen.

Thenna innom föreskrifna skiljomärken belägna plats består af mager sandjord och bebunden med många så större som smärre stenar, samt utan ringaste slogswägt.

Och hwad hägnaden beträffar, så yttrade sig Herr Öfwer Inspectoren at then wilja låta uprätta af tjenlig sten samt innom twenne år platsen bringa genom oumgångelig odling uti någorlunda brukeligt och lönande stånd.

Hwilket alt underställes wällofl Härads Rätten til ytterligare pröfning och fastställande til framdeles säkerhet, å ymse tiden.

År och dag, som ofwan skrifwit står.

J Lundborg And Nyman

Sven Helgesson S Fallerstedt

i Snåkered.

Och som åboerne i Slamby och Bårhult begifwit sig från rättighet til then i fråga warande utmarks del, som the för ment sig äga ifölje af Ting Rättens den 13 Junii 1771 gifna utslag, så finner Härads Rätten skäligh, at tillåta Herr Öfwer Inspectoren Norn, at nämnde til then rymd, som Besigtning männen utstakat och här förut anfördt finnes intaga, upodla och frugtbar gjöra; dock at sådant blifwer wärkställdt innom then af Herr Öfwer Inspectoren wid Besigtningen utsatte tid af twenne år härefter.

År och dag som förut skrifwit står.

På Härads Rättens wägnar

Carl Gust Brusewitz

Fastebrev för Hanna Andersdotter 26 februari 1780.

No 30

N13

8 Sch Bts med 50.P.C.T.

26 feb 1780

Jag Carl Gustav Brusewitz Rådman uti Kongl. Siö- och Stapel Staden Götheborg samt Vice Häradshöfding gör vitterligt: at år efter vår Frälsares Nåderika födelse Ett Tusende Sju Hundrade och på thet åttatjonde, then Tjugusjette dag uti Februarii månad, då jag laga vinter Ting förrättade med menigheten af Säfvedals Härad på Landtvetter, anhöll hos mig uti sittjande Rätt Pigan Hanna Andersdotter om Fastebref uppå ett åttandedels mantal uti thette hemmanet Slamby gård i Häradet och Landtveters socken belägit, hvilket hon visat sig på thet sätt hafva åtkommit, at hennes Broder Handelsmannen Herr Anders Landin samma åttandedel för en öfverens kommen och tilfullo betald samt qvitterad köpeskilling Trj hundrade dahal. samt eller Femtjo Riksdahl Specie til henne försålt, enligt hennes then 10 Junii 1778 utgifna och af Herrar O. Kihlbaum samt M. Lundborg bevittnade köpebref. Uppå hvilken ägendom sedan köparen, med then samma vid trenne laga Ting, then 11 Junii och 14 October 1778 samt d 24 Februari 1779, lagfarit, och nu therå klanderligt laga stånd kommit, Härads Rätten skjälit pröfvade, at iförmåga af I och IV Cap: Jbl. fasta bevilja, samt således henne Pigan Hanna Andersdotter och hennes tilkommande barn, förbemålde åttandedels mantal uti thette Hemmanet Slamby tilägna, at för sig, Barn och arfvingar äga, nyttja och behålla, uti hus, jord, åker och äng, skog och mark, fiske och fiskerätt, qvarn och qvarnställe, Torp och Torpställe, intet undantagande, af alt hvad thetill ny lyder och ligger, eller hädanefter lagligen tilvinnas kan.

Desse gode män sutto med mig i Rätten och äro härtil faste vittnen neml.

Jon Mattsson i Salmered,
Hans Hansson i Ugglum,
Anders Jonsson i Kallebäck,
Pehr Olsson i Buarås,
Sven Helgesson i Snåkered,
Carl Ericsson i Härryda,
Lars Olsson i Krogslätt,
Samuel Fallerstedt i Bärtered,
Bengt Andersson i Rya och
Sven Wetterström i Kallebäck.

Til yttermera visso hafver jag thetta med egen hand underskrifvit, och med mitt samt Häradets Sigills undersättjande bekräftadt. År och dag, som förut.

På Härads Rättens vägnar.

Carl Gust. Brucewitz

Arrendekontrakt för Olof Olofsson 26 oktober 1784.

Afskrift

Undertecknade åboar och ägare af Skatte Hemmanen Slamby och Bårhult uti detta Härad och Landvetters Socken belägna, uplåta härigenom till drengen Olof Olofsson från Tahult Wästergården och dess tilkommande Hustru Maria Jansdotter samt barn och efterkommande af vår efter behörig utsyning och Wellofl. Härads Rättens den 13 Junii 1771. samt den 27 oktober 1779. gifna uplåtelse och tilstånds utslag, våre Hemman till understöd och styrcko från allmännings märcken inhägnade Intaga å södra sidan intill Stigebergs Liden belägen, och thet under följande vilkor och betingningar. Neml.

1mo Skillnaden från thet öfriga af Intagan, tager sin begynnelse ved Stora berget Synnan om Landsvägen och går i Stora Stenen ved östra sidan af sistnemde berg, therifrån till västra ändan af thet Stensatta vägestycket uti Stigebergs Liden.

2do I anseende till Olof Olofssons nu i börggan efter tilträdet, som genast kommer att skje, för inhägnaden och upodlingarna användande arbete och penninge utgifter, så skall han under sin Lifstid vara befriad från all skatt och annat besvär till oss Jordägare; men efter hans dödeliga aflidande, skall dess änka och efter Kommander årligen till jordägarne betala uti skatt och grundlaga En Riksdaler Specie, af hvilken den ena halften eller 24 Shillingar tilkommer ägarne af Bårhult och then andra halften ägarne af Slamby, såsom begge förmedlade Hemman ifrån 1mtl. til nu varande s. mantal och således berättigade af thenna Ränta till halft hwarthera.

3io Hvad nu alla bögnader och hägnaden beträffar, så kommer alt sådant, att upföras och i ståndsättjas utaf Olof Olofsson med egna penningar samt thereafter årligen underhållas; och således honom med efter kommander tilhörigt att efter eget behag disponera, utan jordägarnes ringaste åtalan.

4o Försäkras Olof Olofsson dess hustru Barn och efterkommander om rolig och orubbad besättning af denna innom sina skjlfjemärcken utstakade och beskrefna Plats, så längen the sig upföra anständigt troget och väl så emot Jordägare, som alla öfriga Grannar och vägfarande, samt tillika tilser thet, våre kreatur, som hafva sin klöfgång i den marcken icke af dem sjelfva eller någon annan blifver slagna eller ofredade; men så snart något af hvad anfördt är förspörjes, så varder detta Contract till alla sina delar häfvit och till intet förklarat samt Inne hafvarne häraf förplektade, att efter 1/2 års upsägelse genast med sina hägnader från platsen afflötta.

Med föregående Contract förklara vi oss Olof Olofsson och Maija Jonsdotter, till oryggelig efterlefnad uti alt förnögda och samtyckande. Hwilket alt till Wellofl. Härads Rättens ytterligare stadfästelse med våra namns underskrifter bestyrkes, som skjedde uti nedanskrefne Gode mäns öfvervaro på Landvetter den 26 oktober 1784.

Lars Börjesson i Bårhult
Nils Jonsson i Bårhult

Anders Abrahamson i Slamby
Andreas Larsson i Slamby

Olof Olofsson Maria Jonsdotter

Till vittne
I. Lundborg NL. Nyman.

Landvetters Hembygdsförening

År 1784 den 29 October vid Säfvedals Härads Laga Höste Ting på Landvetter blef föregående Contract hos Härads Rätten uppvist, uppläst och ord ifrån ord i domboken infört; Och som Härads Rätten thervid ej hade att påminna, så blef thet till the afhandlandes efterrättelse lemnat. ut Supra

På Härads Rättens Vägnar.

Carl Gust. Brusewitz.

Enligheten med original Contractet bevittna.

I. Lundborg. Olof Fullström

Domstolsbeslut om vite vid åverkan fattat 16 februari 1791

No 99 1/2 SCH Bts MED 30. P.C.T 16 Februari 1791

Utdrag af domstolen, hållen wid Säfwedals Härads laga winter Ting, den 16de Februarii 1791.

No 99.

I anseende til åboerens i Slamby Olof Larsson och Andreas Pehrssons förde klagan öfwer åwärkan på deras inhägnade löfskog af Björk och ahl m.m. å gärdesgårdar, hagar och lyckor och gjorde ansökning om förbud deremot, finner Härads Rätten skäligt, at, utom den plikt och ansvar Lag stadgar, utsätta et wite af Twå D-Specie för den som i någon måtto åwärkar Slamby åboers gärdes skog, gärdesgårdar, hagar och lyckor, eller der någon våldsamhet utöfwar, eller skada tillskyndar, hwilken sednare, i sådant fall, äfwen bör ärsättas, hwarom til efterrättelse från Predikostolen i Landvetters Kyrka bör kundgöras.

År och dag, som förut.
På Härads Rättens wägnar.

Carl Gust. Brusewitz

Publicerad i Landvetters Kyrka d. 27. Febr. 1791
Dito d. 26. May 1793 af Joh. Rhengren

Nadass Predikant.

Bouppteckning efter Hanna Andersdotter 1 december 1808.

År 1808 den 1. December

blef i följe af wederbörlig anmodan laga Bouppteckning förrättad efter Afledna hustru Hanna Andersdotter i Slamby, som afled den 6te sistledne Junii, och efterlämnat Enkemannen Olof Larsson samt Myndiga Sönerne Ambrosius och Lars jemte omyndige döttrarne Britta och Johanna för hwilka war tilstådes. Dannemannen Carl Jönsson i Skalmared tillikamed de omyndiges Fader. Sedan desse hunnit sammanträda upgafo qwarlåtenskapen af Enkemannen i ordning som följer:

			Banco		
			Rd.	s.	r.
FASTIGHET.					
3/8 dels mantal efter helt hemman räknadt, eller hälften uti 3/4 dels Kronoskatte hemmanet Slamby, som Afledna hustrun dels ärft efter sina Föräldrar och dels inlöst af hennes medarfvingar, enligt köpeafhandlingar af den 26 Februarii och 10 Junii 1778, hwarmed wederbörligen är Lagfarit samt genom Wällofl: Tingsrättens Fastebrief under den 26 October 1779 och 26 Februarii 1780 den Afledna tilägnadt; sålunda uptages detta hemman nu till värde			200:		
SILFWER.					
4 Stl: matskjedar a 1 rd 16 s			5:	16	
TENN.					
1 gammalt drickestop		8			
1 liten ljusestake		4			
2 Stl: tallrikar		6			
			18		
KOPPAR.					
1 kjettel - 18 mkr a 8 s	3:				
1 Dito - 24 mkr a dito	4:				
1 Dito - 10 mkr a do	1:	32			
1 större Thekjettel		12			
1 Dito mindre		16			
1 liten Caffekanna		16			
1 gammal kopparpanna		6			
1 Trägårdskanna		32			
			10:	18	
MALM och MESSING.					
1 Mortel med stöt		8			

Landvetters Hembygdsförening

1 Ljudplåt		4			
JERN och STÅL SAKER.				12	
4 Stl: Tälgyxor a 8 s		32			
2 Stl: Bohlyxor a 12 s		24			
1 gammal jerngryta		16			
1 mindre dito, bättre		24			
1 lödlänk		12			
1 jernstång		16			
1 Eldgaffel		2			
2 Stl: gamla spadar		2			
1 Löfhack		3			
2 Stl: Brandjern a 6 s		12			
3 Stl: gamla hackor a 1 s		3			
4 Stl: Liar a 2 s		8			
6 Stl: gamla skjärer a 2 s		12			
2 Stl: gamla nafrar		1			
2 Stl: gl: bohr med skaft		2			
hammar xxx tång		4			
Tunnebindare redskaper		1:			
2 Stl: Sågar a 2 s		4			
			4:	33	
HUSGERÅD.					
1 Wägguhr som slår och visar timmar med fontral	2:				
2 Stl: omålade slagbord a 12 s		24			
1 Omålat hörnebord		12			
1 gammalt brunmålat Thebord		2			
4 stl: stolar		2			
1 större Ekekista med lås och gång	1:				
1 Dito mindre		32			
1 Dito af gran med gång		12			
1 Dito af Dito, med lås och gång brunmålad	1:				
1 Dito af ek med dito	1:				
1 xxx: dito af gran utan lås		4			
3 Stl: gamla kar a 4 s		12			
3 Stl: gamla Sär a 6 s		18			
2 Stl: Slamtunnor a 2 s		4			
3 Stl: gamla Baketråg		6			
3 Stl: loftsSängar a 12 s		36			
2 Stl: gamla soffor a 8 s		16			
1 Hemqwarn		24			
1 Bord med stakar		4			
1 Matskåp		16			
1 Slagbänk		8			
2 Stl: gamla (Spinneråckar)		8			
2 Stl: Härfweträd		2			
1 Rund halfskäppa		4			
1 Lin och 1 grofhäckla		6			

Landvetters Hembygdsförening

1 Par skrubbor		4			
2 Par Karder a 3 s		6			
1 gammal wäfstol med tilbehör	1:				
4 Stl: Silingsbonkar		4			
1 Tjerna		4			
4 Stl: fat och 1 kruka af ler		6			
1 Betsman		8			
1 gammal Spegel		2			
2 Stl: Spännen med ok		5			
2 Stl: Böttor		4			
SÄNG och LINKLÄDER.			12:	7	
1 Bollster med småblårandigt wahr och fjeder wäger 45 mkr a 8 s	7:	24			
1 Dito med bredblårandigt wahr väger 35 mkr a 8 s	5:	40			
1 Fjederputa med gulrandigt wahr väger 10 mkr a 8 s	1:	32			
1 Dito med grårandigt wahr 5 mkr a 6 s		30			
1 Dito gammal väger 10 mkr a 6 s	1:	12			
1 Dito liten 3 mkr a 8 s		24			
1 Bänkedynd med rosigt wahr och skinfoder	1:				
2 Stl: lika Hyende a 16 s		32			
1 Bättre Rödja	1:				
1 Dito sämre		24			
2 Stl: Hårtäcken a 12 s		24			
2 Stl: Lårfts Lakan a 32 s	1:	16			
2 Stl: Dito af Blaggarn a 24 s	1:				
1 Bordduk af dräll		32			
2 Stl: Örnegottswahr a 6 s		12			
			24:	14	
DEN AFLEDNAS GÅNGKLÄDER.					
Hafwa döttrarna sig emellan fördelat med Myndige Sönernes begifwande					
ÅKER och GÅRDS REDSKAP.					
1 Stadskärre med beslagna hjul	2:				
1 Trädgårdskärre med gamla hjul	1:				
1 Oxekärre med bollthjul		16			
1 gammal hökärre utan hjul		8			
2 Stl: gamla Gödselkärre a 16 s		32			
1 Åkesläde	1:	16			
1 Reckslagen wedsläde	1:				
1 Dito abeslagen		16			
1 krok med biht		24			
1 Sparf med jertinnar		32			
1 Ok med länk		16			
2 Stl: Bogselar a 16 s		32			
1 Sadel med brysta		12			
1 Ridsadel med betsel	1:				

Landvetters Hembygdsförening

1 Fruntimmers sadel	1:				
1 Häntesåll		4			
			11:	16	
BOSKAP.					
1 Spe Grimmen 9 år	6:				
1 Dito Hjellmen 6 år	5:				
1 Ko stora Hjellma 13 år	6:				
1 Dito Lilla dito 7 år	6:				
1 Dito Kygga 6 år	6:				
1 Qwiga Kålla 3 år	3:	16			
1 Liten Tjurkalf		24			
			32:	40	
HÄSTAR.					
1 Brun häst 12 år			10:		
FÅR.					
9 Stl: Får a 32 s			6:		
UTSÄDET.					
1 Tunna korn	4:	24			
1 1/2 dito Hafra	4:	24			
2 Tunnor Linfrö		16			
			9:	16	
INVENTARII SUMMA			326:	46	
Afgår					
Efterföljade Skulder och utgifter:					
Drängen Olof Nilsson i Stjernås					
Capital	31:				
3 års Ränta	5:				
			36:		
Jöns Carlsson i Skallmered fodrar såsom låntagne till afledna hustruns Begrafning	11:				
Sxrgs	47:				
			31:	16	
De fattigas andel		20			
Stämplat papper och Renskrifnings arfvode		24			
Nämdemans arfvode		24			
Upteknings arfvodet	3:	8			
			35:	44	
BEHÅLLEN SUMMA			291:	2	

Sålunda wara uppteckadt och värderat intyga:

A Fullström J Lommanden
Anders Nilsson i Backa

Att all qwarlåtenskapen är redeligen upgifwen och intet wetterligen undandölgt, betygar under Edelig förpliktelse.

Landvetters Hembygdsförening

Olof Larsson i Slamby
Enkeman

Närwarande Myndige Söner, underskrifwa:

Ambrosius Olofsson i Slamby
Lars Olofsson i Eskilsby

För omyndige döttrarne närwarande såsom god man, undertecknar:

Tore Jönsson i Skallmered

De fattiges andel är betalt med 20 s Bco qvitteras

Anders Nilsson i Backa Xxåckax

År 1809 den 14de mars, vid Säfvedahls Härads Laga winterting i Landvetter, är denna Boupteckning för Härads Rätten upwist, och en afskrift deraf tillika ingifwer, som bland Rättens handlingar förwaras.

På Härads Rättens wägnar
Efter förordnande

X Eggertz

Där Olagus spelte på Psalmodikon

Rika samlingar vänta på museum i Landvetter

I Landvetter planeras ett hembygdsmuseum, och detta skall till att börja med väsentligast bestå av den rika samling, som grosshandlare C. W. Lindegren förklarat sig vilja ställa till kommunens förfogande. I den samlingen finns det en del verkliga läckerbitar, och det kan utan tvekan sägas, att hr Lindegren nedlagt ett mycket värdefullt arbete på hopsamlandet av de förnämliga klenoderna. Samlandet har varit rätt vanskligt ibland. Vid ett tillfälle har ett föremål gått via många mellanhänder från ursprunglige ägaren i Landvetter till Göteborgs museum, som emellertid ansett att gamla kulturföremål bäst av allt passa i sitt naturliga sammanhang, varför hr Lindegren fått köpa tillbaka den sak det varit fråga om.

Föremålen förvaras f. n., i väntan på att Landvetters kommun skall skaffa lokal till museet, i en av grosshandlare Lindegrens två Slambygårdar, i ett hus, som enligt påstående i samhället skall vara Landvetters avgjort äldsta med tvåhundra år på nacken.

Gamla bygdekulturhistoriska föremål stöter man på redan i nedre förstugan. I samlingen på undra botten finner man nästan uteslutande redskap, som ha haft med åkerbruket eller boskapsskötseln att göra. Där nu grannen som arrendator arbetar med alla sina moderna redskap, där körde en gång på 1700-talet Anders och Olagus, de två bröder som genom sitt arvsskifte delade upp gården i två, med gamla hemmagjorda träharvar. Åkerns brukare av i dag gå till Landvetters järnhandel och köpa sig en gödselgrepe av skinande vacker metall - Anders och Olagus sutto inne på vinterkvällarna och gjorde själva en av trä. Det fanns ingen järnväg på den tiden. Timret från skogsavverkningen måste flottas på Landvettersjön.

Det var på den tiden då man ännu hörde vargen yla i markerna. Allt det där är nu förbi - enligt vad det påstås dödade 1868 den siste vargen en ko i Landvetter - men som ett minne av oron för boskapen och jaktäventyren ligger det på gamla Slamby gård tillsammans med de ovan omtalade redskapen ett vargspjut, som förmodligen får dateras till 16- eller 17-hundratalet. När det gick vargaskall i byn drog man ut med spjutet i ena handen och den lilla brännvinskaggen i den andra. Så utrustad var man inte rädd vare sig för vargen eller skogens alla onda makter.

Slambys skogsområde ligger mitt över sjön, och därför var det veritabla små expeditioner som utrustades när Anders och Olagus skulle över och titta på grönskan och kanske hugga några träd. Brännvinskaggen kom naturligtvis fram igen, och till detta kom också en "matatina", där smör, bröd och annan skaffning stoppades ned. För säkerhets skull kanske man också tog med sig ljusterspjutet för att få litet fisk i sjön - på den tiden hade ännu inte ljusteringsförbudet blivit en realitet. Som en valharpunerare stod då Anders i fören på den lilla båten, vaken, säker på hand och uppmärksam. Det ljusteringsspjut han använde finns nu på vinden i Slamby gamla gård.

Man behöver inte ha någon starkare fantasi för att känna sig förflyttad till fädernas tider, när man vandrar här bland gamla föremål, som ännu inte fått museilokalens etiketterande stelhet över sig. Man känner doften från medicinalväxterna i taket, står med en mössa till en nationaldräkt i hand och lutar sig över kistan med en päls, som gjorts av skinn från gårdens egna får och hemmavävt tyg, och plötsligt hör man ljudet från kvarnstenar, som någon sätter i gång någonstans i huset är det då så underligt att man tappar tidsbegreppen, känner leda vid tanken inför den långa hästskjutsen in till Göteborg och med bitterhet tänker på det löjliga i att man alltid skall behöva vänta så länge vid stadstullen nu för tiden? Eller börjar undra om inte Olagus snart skall komma in och låta tonerna från kammarens psalmodikon sprött klinga ut genom rummen,

Men det är andra tider nu. Genom fönstren hörs dånet från Landvetterbussen, och Olagus psalmodikon är betänkligt dammigt efter att ha stått tyst och orört de senaste 25 åren. Då gnällde det emellertid som i sina storhetsdagar, medan ännu den siste gårdsägaren av släkten Olausson bodde här, August Olausson med system Lotta. Då kommo allt fortfarande en hel del av de gamla redskapen till sin rätt, och i varje fall i Augusts ungdom var det så, att brudsadeln och brudparens triumftåg till häst ännu voro realiteter, som man måste ta all hänsyn till.

Det var också August, som ömt vårdade allt det gamla och som med glädje sålde gården till grosshandlare Lindegren, vilken han kände som en man av samma pietetsfulla kynne som han själv. Och så har det kommit sig, att alla postillorna och de juridiska handböckerna, stallyktorna med antikglasat, sekretären, som inte går att öppna, men som kanske gömmer på någon dyrbarhet,

Landvetters Hembygdsförening

vävsstolen, spinnrocken och bandvävsstolen, harskramlan från forna tiders hektiska harjakter, agntinnan för småmört, baktrågen och handslödredskapen gömts kvar åt eftervärlden och nu skola överlåtas till ett museum.

Det är för den besökande lekmannen naturligtvis svårt att avgöra föremålens egentliga realvärde som kulturhistoriskt gods, och likaledes är det svårt att datera klenoderna. Men en och annan notering på ett föremål ger i alla fall en aning om vilka tider det rör sig om: i botten på en osttina står till exempel "ANNO 1766", och något som tydligen skall föreställa Marie. Vem skön Marie var, är inte lätt att veta, men upplysningen att hon fick tinan jämnt 100 år innan grosshandlare Lindegren föddes, ger onekligen perspektiv åt det hela.

Det finns emellertid inte endast hembygdsföremål i Slamby, vid ingången till huset ligger nämligen en stor rund hornmina, som tyskarna en gång under förra kriget lade ut och som sedan drev på land uppe vid Kosteröarna, där grosshandlare Lindegren fann den. Vid Kosteröarna har också ett annat stort föremål hittats, som tilldrar sig ens uppmärksamhet med ens man kommer in i huset - det är ett stort rostigt metallföremål, som mest av allt liknar en värmepanna, men som i själva verket är en mina av engelsk modell, också den från förra världskriget. Även andra slags krigsminnen finns det gott om. I övre våningen hittas sålunda en hel kollektion tyska papperssedlar från förra efterkrigsperioden - lägre »växelmynt» än miljoner hänga där inte. På en bänk ligga rostiga handgranatshylsor och delar av gamla kanonprojektiler, funna på tyska slagfält under hr Lindegrens många resor. En stor samling mineralier påminner också om grosshandlarens reslusta - bl. a. finner man där ett par bitar svavelslagg från Vesuvius. Uppstoppade fåglar i ett skåp förråda att husets ägare i åtminstone yngre dagar var en intresserad jägare.

På tal om Slamby gård, torde det finnas andra gamla gårdar i Landvetter som äro värda att undersökas i samband med planerna på ett hembygdsmuseum, skriver en insändare och nämner t.ex. Gökskullagården, Helgered, Herkeshult m.fl.

RODDY.

Bild 1 Den väg som en gång var Landvetterbornas förbindelseväg med Göteborg. Det var på den tiden då bönderna söpo mycket, och många nätter hände det att en häst och en kärra kom vägen fram i full fart. Då hade bonden varit inne i stan och festat om lite och nu av goda vänner surrats fast på kärran, medan hästen fick finna vägen hem själv.

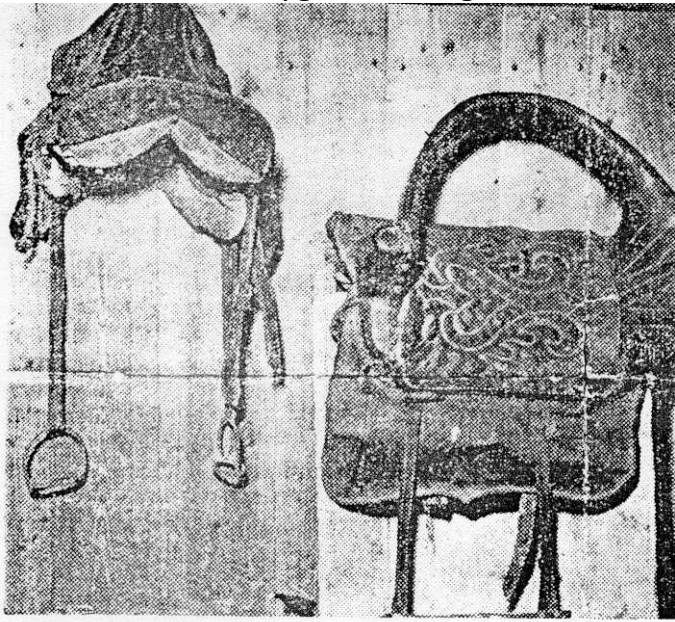

Bild 2 Brudparets sadlar, gamla granna klenoder.

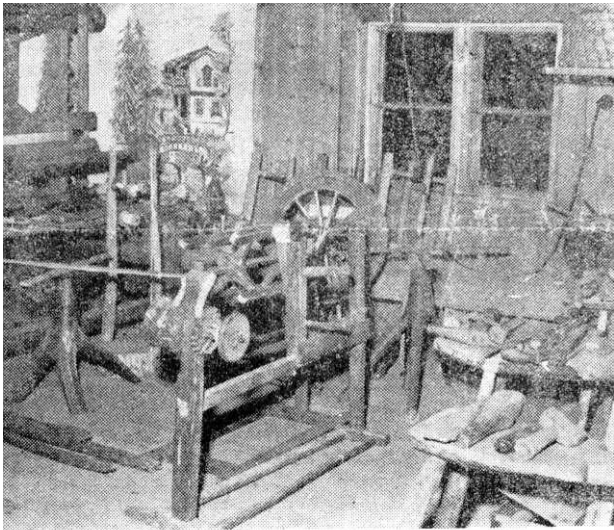

Bild 3 En grupp med spinnrock och vävstol i stora rummet i övre våningen.

Bild 4 Grosshandlare Lindegren betraktar ett vargspjut

Bild 5 Grosshandlare Lindegren i Landvetter utanför Slamby gård, där han har samlat alla de kulturhistoriskt värdefulla föremål, som skola skänkas till ett planerat hembygdsmuseum i Landvetter. Vid ingången till huset en tysk hornmina från förra världskriget.